

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. Statuuntur quædam circa hanc Vnionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

DISPUTATIO QUADRAGESIMA OCTAVA.

De Unionem Hypostaticâ.

PLVVIMA circa Unionem hypostaticam inquiri hic ab Aucto-
ribus solent, tum Theologica, tum Philosophica: hæc postrema
eandem cum rebus naturalibus habent difficultatem, ea proinde ex
Philosophiâ supponam, ubi Disputatione decimâ-quartâ Physicorum
fusè illa discussi. Quæ verò Theologica sunt, cum hic proprius sit
illa tractandi locus, in presenti Disputatione proponam, variasque
circa ea occurrentes difficultates examinabo.

SECTIO PRIMA.

Statuuntur quadam circa hanc Unionem.

I.
Incarnatio-
nis nomen
non eodem
semper modo
sumitur.

NOTANDUM in primis nomen In-
carnationis à Patribus & Theologis
sumi tum pro actione qua huma-
nitas effectivè uniebatur Verbo,
tum pro unionem ipsâ, quæ est ter-
minus hujus actionis, & de hoc procedit præfens
quæstio.

II.
Sine Unio
hypostatica
relatio.

Quæritur itaque primò, An hæc unio sit rela-
tio, ut eam appellat sanctus Thomas hic, quæ-
stione 2. art. 7. Respondeo esse relationem tran-
scendentalem, cum verè respiciat utrumque ex-
tremum quod copulat: non tamen est relatio
prædicamentalis tum, quia petit intrinsicè afficere
suum terminum, tum quia relatio prædicamenta-
lis est accidens, non logicum solum (hoc enim
etiam competit unionem respectu Verbi, cum illi
accidentale sit què d uniatur humanitati) sed phy-
sicum, unumquè ex prædicamentis accidentium
constituit, & consequenter Verbum per hanc
unionem non constitueret unum per se, & sub-
stantiale compositum, cum humanitate, quod
admitti non potest: qua de causâ quinta Synodus
canone 4. anathema dicit ei, qui dixerit, unio-
nem Dei ad hominem factam secundum gratiam,
aut operationem aut dignitatem, aut relationem.
Quare malè Faber in tertio, dist. 3. cap. 3. & 4.
affirmat hanc unionem esse relationem propriè
dictam, & veram accidens prædicamentale.
Melius certè merentur de Scoto auctores nostri,
qui ipsum de relatione transcendentali explicant,
quàm Faber, esto acerrimè contra hanc eorum
explicationem invchatur. Hinc etiam convin-
citur unionem hypostaticam non esse qualitatem;
Christus enim non esset unum per se.

Resp. Esse ve-
lutionem
transcon-
dicentiam,
non prædica-
mentalem.

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

Secundò quæritur: Utrum Christus verè dici
possit compositus, de quo S. Thomas articulo 4.
quicum respondemus affirmativè, esse scilicet,
Christum verè compositum, seu personam com-
positam ex duabus naturis, divinâ & humanâ, seu
Verbo & humanitate: Ratio est, quia composi-
tio aliud nihil est, quàm distinctorum unio, cum
ergo hic duo distincta verè & physicè inter se
uniantur, tertium inde resultans erit verè com-
positum. Unde in quinto Concilio generali,
cap. 7. dicitur Christus compositus ex duabus
naturis, & canone 4. sic habet: *Sancta Dei Eccle-
sia unionem Dei Verbi ad carnem secundum compo-
sitionem confitetur.*

III.

Christus est
persona com-
posita ex
duabus na-
turis.

Dices: Compositum dicit partes, Verbum au-
tem non potest vocari pars, cum hæc vox sonet
incompletionem & indigentiam Respondetur:
Utrum Verbum dicendum sit pars hujus compo-
siti an non, esse quæstionem de nomine; si ergo
per partem intelligatur aliquid incompletum,
quodque ad perfectionem sui egeat aliquo modo
compositionem, Verbum non est pars, cum sit ens
omnino absolutissimum nulloque indigens, quo
sensu negat S. Thomas citatus ad secundum esse
partem: Sin autem per partem nil intelligatur
aliud, quàm quid aptum ad unum cum alio com-
ponendum, sic Verbum sine inconveniente dici
poterit pars.

IV.

Sine Ver-
bum dicen-
dum pars
hujus com-
positi, quæ-
stio est de
modo in-
quendi.

Tertiò quæritur: Utrum sicut persona Chri-
sti dicitur composita, ita dici possit persona hu-
mana. Respondeo quæstionem etiam fortè esse
de nomine, securitatis tamen gratiâ, quæ hic nun-
quam nimia esse potest in modo loquendi, sicut
nec in Trinitate, præstat non absolute illud un-
quam concedere, sed sub distinctione, nempe
esse personam humanam ratione naturæ humanæ,
cum persona prout hoc nomine importatur re-
duplicet personalitatem secundum se, quæ non
est quid creatum, sed divinum.

V.

Dicere pos-
sit persona
Christi per-
sona huma-
na.

TOM. II.

VI. *Affirmant aliqui, alii negat unionem hypostaticam distinguunt ab assumptione.*

VII. *Dicendum assumptio. nec adaequatè acceptam includere & actionem illius productivam.*

VIII. *Declaratur quid ex hac unione inter personam Verbi & naturam humanam resultet.*

IX. *Sine admitenda hac propositio Christus est divinitas & humanitas simul sumpta.*

X. *Quis sit terminus formalis incarnationis.*

Quæres quartò: An distinguatur Unio hypostatica ab assumptione. Negant aliqui, nam inquit, assumere peculiariter convenit Verbo in hoc mysterio, nil autem ei peculiare convenit præter terminare unionem, cum productio illius æqualiter competat toti Trinitati: Alii tamen asserunt distinguere; assumptio enim inquit est productio unionis, productio autem ab unione distinguitur.

Respondetur tamen assumptionem ab unione inadæquatè distinguere; nec enim assumptio est sola productio unionis, sic enim Pater & Spiritus Sanctus assumpsissent humanitatem, cum unionem illam produderint: nec etiam assumere est merè uniri. Unde assumptio adæquatè accepta, & unionem includit & actionem illius productivam, sicque solum Verbum assumpsit humanitatem, utpote cui soli competit habere aut terminare unionem, & illam producere.

Quinto quæritur: Quid sit quod ex hac unione resultat; non enim resultat nova natura, hoc namque esset incidere in errorem Eutichetis: nec nova persona, persona enim Verbi antea eadem numero existebat, quæ post unionem; quid ergo de novo hic resultat. Respondetur, resultare ex hac unione terminum quendam compositum, qui nec est persona Verbi nudè, & secundum se sumpta, sed persona Verbi ut incarnata, seu ut facta hypostasis naturæ humanæ.

Sextò: Num hæc propositio sit admittenda, *Christus est divinitas & humanitas simul sumpta.* Respondetur in sensu materiali & identico admitti posse, quod idem est in omni composito, utpote quod non distinguitur à partibus simul sumptis. Confirmatur ex sancto Leone Epistolâ undecimâ affirmante non esse impossibile quod *Verbum, caro, & anima sit unus Christus.* Nec propterea damnata est in Concilio Constantiensis, hæc propositio Joannis Hus, duæ naturæ, divinitas & humanitas sunt unus Christus, sed quia capiebat eas sigillatim, non simul.

Quæritur septimò: Quis sit terminus formalis incarnationis, prout dicit actionem incarnandi. Vasquez disp. 19. cap. 2. ait esse humanitatem, utpote quæ communicatur Verbo. Dicendum tamen cum Suarez esse ipsam unionem, terminus quippe formalis actionis est id quod per actionem producitur.

SECTIO SECUNDA.

Quid sit Unio hypostatica?

I. *Quinam ex hæreticis unionem hypostaticam negaverint.*

II. *Hæresis Nestorii Patriarchæ Constantinopolitani.*

VARIE antea factis sæculis contra hoc mysterium exorta sunt hæreses: Unionem ergo hypostaticam inprimis negavit Carpocrates & Gnostici, aliique hæretici, apud sanctum Irenæum lib. 1. contra hæreses, cap. 24. asserentes Christum esse purum hominem, infelicissimo errore existimantes, ut ait S. Augustinus, *se ad unici Patris gloriam, nisi per unici Filii contumeliam non pervenire.*

Duæ verò præter cæteras celebres extitere contra Unionem hypostaticam hæreses: Prima fuit Nestorii Patriarchæ Constantinopolitani, qui in Christo duas aiebat esse personas, humanam, alteram genitam ex Virgine, quam consequenter Dei genitricem esse negabat; alteram divinam, sicque distinguebat inter *JESUM* & *Christum*, & *JESUM* purum fuisse hominem dicebat,

Christum verò Dei Filium esse assererat, hunc autem in *JESUM* tempore solum baptismatis in columbæ specie descendisse nonnulli ex ejus sectaribus affirmabant.

Negabat itaque Nestorius ullam veram substantialem unionem inter has naturas, vel personas, quas ponebat distinctas intercedere, sed solum accidentalem quandam, vel per inhabitationem, sicut Spiritus Sanctus habitare dicitur in justis, per affectum scilicet & donorum gratiæ communicationem, vel per summam voluntatum consensionem, vel denique per operationem quod divinitas humanitate tanquam instrumento uteretur, &c.

Contra hanc hæresim celebratum est tertium Concilium generale Ephesi, ubi definitum est, in Christo unam tantum esse personam, & refellitur apertè ex Scripturâ sacrâ, *Et Verbum caro factum est*, Joannis primò: *Quem dicunt homines esse Filium hominis*, responderet ei Petrus, *Tu es Christus Filius Dei vivi*; ubi Sanctus Petrus filium hominis asserit esse Filium Dei: Et eidem Christo dicit Sanctus Thomas Joannis 20. *Dominus meus & Deus meus.* Aptissima verò ad rem hanc sunt verba illa Joannis Epistolæ 1. cap. 4. *Omnis Spiritus qui solvit JESUM, ex Deo non est, & hic est Antichristus.*

Altera hæresis fuit Eutichetis, quem secuti sunt Acephali: hic dum acriter in Nestorium inveteretur duas in Christo personas constituentem, in alterum extremum delapsus est, ut scilicet naturas identificaret in Christo, vel confunderet. Dicebat itaque unam tantum esse in Christo naturam, fierique vel per conversionem divinitatis in carnem, non veram & nostræ similem, sed apparentem solum, & phantasticam, vel è contra per conversionem humanitatis in divinitatem, vel tandem per commixtionem & confusionem naturarum, divinæ scilicet & humanæ naturæ, ut cum mixta fiunt ex elementis; quo enim ex his modis sententiam suam intellexerint hi hæretici non satis constat inter Theologos.

Hæresim Eutichetis novissimè hac nostrâ ætate resuscitare conatus est Michaël quidam Servetus, qui in libris quos inscripsit, *De erroribus Trinitatis, & omnem personarum in Deo distinctionem cum Sabellio tollit*, damnans Tretheismi omnes qui tres personas in divinis ponunt, & Christum ideo Filium Dei appellari asserit, quod ex ipsâ Dei substantiâ caro ejus in utero Virginis efformata sit, sicque naturas in Christo confundit, & incarnationem tollit cum Eutichete. Hanc hæresim jam recentem unâ cum auctore Genevæ combussit hæresis Calviniana, digna & ipsa quæ iidem flammis periisset.

Eutichetem cum suis apertè refutant loca illa Scripturæ, in quibus Christus verus Deus appellatur, & verus homo, quod tamen verum non esset, si naturæ in ipso tam divina quàm humana non mansissent distinctæ, & inconfuse. Inprimis igitur Joannis c. 20. *Dominus meus & Deus meus. Ego & Pater unum sumus*, Joannis c. 10. ad quam rem etiam faciunt ea Scripturæ testimonia, in quibus dicitur principium Spiritus Sancti. Quod autem sit verus homo probatur Joannis primò, *Verbum caro factum est. Qui factus est ex semine David, secundum carnem*; ad Romanos, c. primo. *Mediator Dei & hominum homo Christus JESVS*: ad Timotheum, cap. 2. Unde Apostolus ad Romanos, cap. 9. utrumque conjunxit his verbis, *Quorum Patres ex quibus est Christus secundum carnem*,

III. *Nullam inter duas Christi naturas ponebat unionem substantialem, sed accidentalem tantum Nestorius.*

IV. *Hæc Nestorii hæresis in Concilio Ephesiano fuit damnata.*

V. *Eutichetis acriter impugnatus Nestorius, in aliam hæresim incidit.*

VI. *Michaël Servetus hæresis in re delirans.*

VII. *Eutichetis hæresis pluribus locis verbi distinctæ nominis refellitur.*